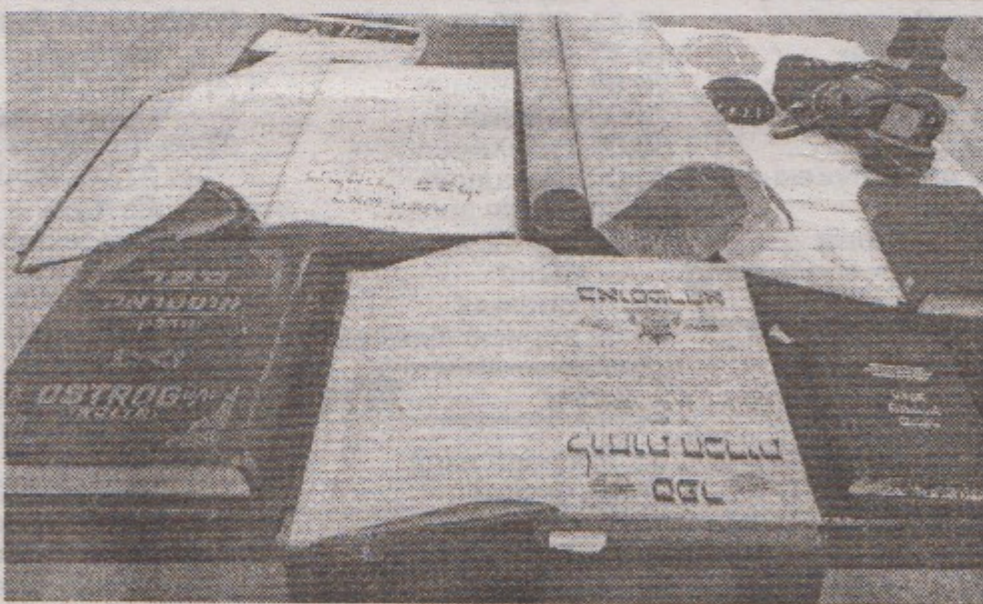
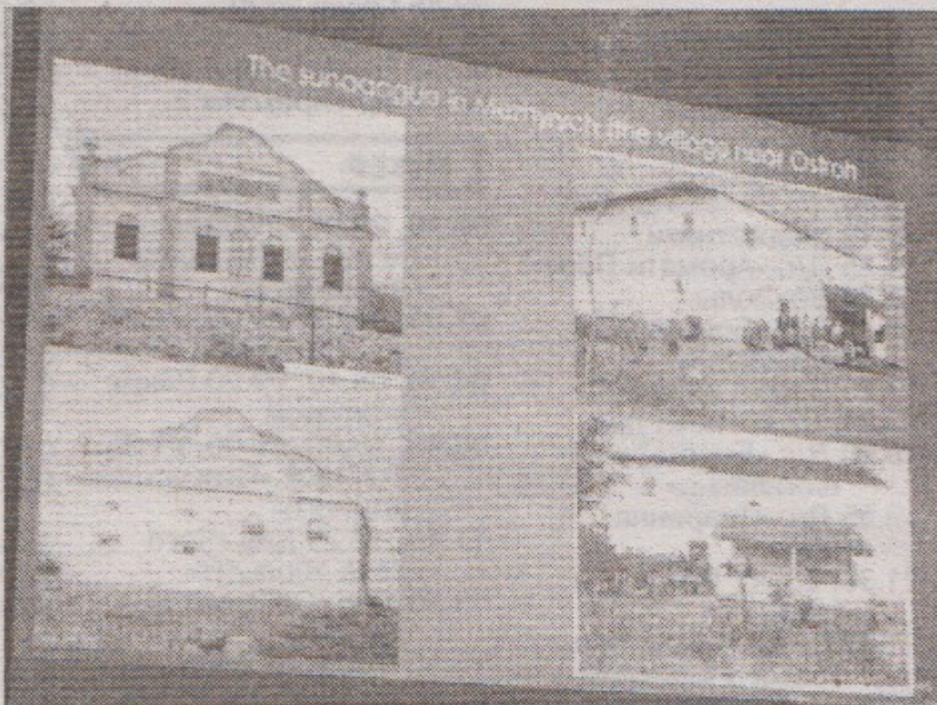

В ОСТРОЗІ ХОЧУТЬ СТВОРИТИ МУЗЕЙ ЄВРЕЙСЬКОЇ ІСТОРІЇ

- «Буква Тори» - так з івриту можна витлумачити слово Острог.
- На місцевих виборах 1928 року в Острозі серед 24 депутатів було обрано 14 євреїв.
- Кладовище для іудея – місце більш священне, ніж синагога.

Цими та іншими не менш цікавими, а також і сумними фактами про погроми єврейських осель, поділився 31 січня під час лекції-презентації про історію євреїв в Острозі відомий острожанин, культурний і громадський діяч, дослідник та меценат Григорій Аршинов. У Музеї книги та друкарства він представив карту міграції євреїв 14 століття, розповів про історичні записи – пінкаси, показав чимало світлин-хронік нашого краю.

«Відродження синагоги в Острозі було моєю мрією. У 1991-1992 роках з'явилось переконання, що це моя власна історія, це потрібно зберегти. Вперше про

нов. Він розповів про відомих євреїв, які в різні часові проміжки (16-18 ст.) намагались зберегти історію Острога в літературі, архітектурі, надгробних написах. Це Шломо Лурія, Шмуель Едельс, Якуб Медлайн, Менахем Мендель Бібер та інші.

«Близько 60 євреїв мешкало в Острозі у 90-х роках, а до Другої світової війни тут налічували 12 тисяч осіб. Зараз у нас невеличка, але дійова громада, а ім'я Григорія Йосиповича Аршинова відоме й за кордоном»,

відновлення синагоги зі мною заговорив тодішній мер Острога Микола Гришук. Тоді ж було прийнято рішення про передачу синагоги єврейській громаді міста», – розповів Григорій Аршинов про зародження великої ідеї. Він також поділився задумом, що хотів би зробити у синагозі Магараша згодом. «Маю намір облаштувати зал, де можна просто сісти і поговорити, куди могли б заходити жінки. Та частина приміщення, яка вже відновлена, повинна діяти як синагога, навіть якщо туди зайде один єврей. До Острога приїжджає багато паломників, вони теж захочуть відвідувати синагогу. Було б добре відкрити в Острозі ішиву – вищу школу, в якій би навчалися чоловіки-євреї зі всієї України».

Копії-синагоги Великої Синагоги, що діяла в Острозі, є у Львові, Бродях, Жовкві, Бихові та Амстердамі. Знімки цих будівель показав автор презентації Григорій Арши-

– **зазначила голова єврейської громади Марія Федорчук.**

Директор Державного історико-культурного заповідника м. Острога Микола Манько сказав, що вже настав час створити в Острозі музей єврейської історії: «Це наш обов'язок перед пам'яттю працівників нашого музею, які збирали інформацію, наповнювали фонди і залишили духовний і матеріальний спадок нам і нашим нащадкам».

Після лекції-презентації присутні скористались можливістю взяти до рук атрибути єврейської культури та релігії, а також погортати сторінки тематичної літератури. Ці речі та книги приніс із домашнього архіву Григорій Аршинов. До речі, книги Тори та інші релігійні видання, де згадується ім'я Всевишнього іудеї не спалюють чи знищують, а закопують на кладовищах.

← Вікторія КРИГЕР